

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200786
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120200786.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. F. X. XXX, XXX XX F. A. Q., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému F. I. X., X., F. XX, XXX XX W., G.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 375.60 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 32Csp/11/2020-49 z 08.07.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 150,-Eur.

II. Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku III. o trovách konania mení rozsudok tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 150,-Eur; II. výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a III. súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovaného.

2. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 3, ods. 5, § 4 ods. 2 z.č. 250/2007Z.z., výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 1, ods. 2, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

3. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 15Csp/186/2017 - 80 zo dňa 16.10.2018 určil, že zmluvná podmienka v N. o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uvedená v bode 6., v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu: 39,- Eur, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, určil, že zmluvná podmienka - Dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 75,60 eura s príslušenstvom v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.11.2018.

4. V odôvodnení poukázal na to, že nebolo sporným, že medzi stranami sporu bola dňa 30.01.2015 uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni revolvingový úver za zmluvne dohodnutých podmienok vo výške 390 eur so splatnosťou úveru 42 mesiacov, výškou mesačnej splátky 21,33 eura, ročnou úrokovou sadzbou 18,13 %, RPMN úveru 26,06 %. Celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa v prospech úveru zaplatiť predstavovala sumu vo výške 557,28 eura. Z vytýkaných obligatórných náležitostí, ktoré v predmetnej zmluve absentujú bol súd toho názoru, že v zmluve absentuje vymedzenie doby trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ). Zmluva neobsahuje ani predpoklady výpočtu tejto RPMN, čo v konečnom dôsledku spôsobuje taktiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ. Keďže spotrebiteľský revolvingový úver neobsahoval z obligatórných náležitostí dôsledne vymedzenú hodnotu RPMN vrátane uvedenia predpokladov potrebných na výpočet RPMN a tiež uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný má tak nárok len na úhradu nesplateného istiny poskytnutého úveru, teda reálne poskytnutých finančných prostriedkov žalovaným v prospech žalobkyne. Žalovaný poskytol žalobkyni sumu 351 eur a žalobkyňa žalovanému uhradila sumu 426,60 eura, rozdiel 75,60 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne, ktoré je žalovaný povinný žalobkyni vydať.

5. Súd sa stotožnil so žalobkyňou pokiaľ ide tiež o neprijateľnosť zmluvných podmienok. Poplatok za poskytnutie úveru vo výške 39 eur vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, predovšetkým spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany. V predmetnom prípade dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve predformulované, žalobkyňa nemohla znenie, obsah podmienky ovplyvniť. Pokiaľ poplatok nemá byť chápaný ako odplata za poskytnutie úveru, ale ako súvisiaci náklad pri poskytnutí úveru, neprijateľnosť podmienky spočíva v tom, že nie je zrejmé, čo predstavuje súvisiace náklady pri poskytovaní takéhoto úveru. Pokiaľ poplatok predstavuje náklad súvisiaci s napísaním zmluvy, resp. s administratívnymi úkonmi veriteľa, nie je možné prijať záver, že sa jedná o plnenie v prospech spotrebiteľa a práve osoba spotrebiteľa má takýto náklad financovať. Z uvedeného je potom nepochybné, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku poškodzujúcu spotrebiteľa. Pokiaľ sa jedná o Dohodu o poskytnutí služieb, tvrdenie žalovaného o dobrovoľnej akceptácii tejto dohody z vykonaného dokazovania nevyplýva. Dohoda o poskytnutí služby ako „dobrovoľná“ doplnková služba je zmluvná podmienka, ktorú spotrebiteľ ako slabšia strana sporu nemá reálnu možnosť vylúčiť, resp. participovať na vytvorení vopred predformulovanej zmluvy ani čo sa týka hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície spotrebiteľa, tento je slabšou zmluvnou stranou. Z výsluchu v konaní 9Csp/221/2017 vypočutých svedkýň vyplýva, že spotrebiteľovi nebola daná možnosť výberu či predmetnú Dohodu o poskytnutí služieb podpísať alebo vylúčiť, nakoľko tak Zmluva o úvere, ako aj dohoda sa podpisovali ako celok. V konečnom dôsledku takto vypovedala aj samotná spotrebiteľka.

6. Spotrebiteľka zmluvu podpísala v kontexte kontraktácie hlavnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v konečnom dôsledku viedla k navyšovaniu nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, keďže poskytnuté služby z pohľadu súdu sú natoľko banálne, že nemajú pre spotrebiteľa žiaden významný bonus. Dodávateľ pritom inkasuje vopred finančné prostriedky za služby, ktorých dodanie nie je poskytnuté a ani byť nemusí. Konaniu dodávateľa nie je možné poskytnúť ochranu a je potrebné uvedenú zmluvnú podmienku vyhlásiť za neprijateľnú.

7. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že keď pracovala v O., dostala zrážky zo mzdy napriek tomu, že splátky úveru riadne splácala. V tom čase maródovala a nemala prístup k výplatnej páске, až potom sa dozvedela, že sú tam vykonávané zrážky zo mzdy, i keď riadne splácala. Volávali jej denne aj desať krát z rôznych telefónnych čísel. V práci s tým mala veľké problémy, dostala výnimku, že môže mať pri sebe telefón, keďže mala malé dieťa, ale keďže jej tak často vyvolávali, mala s tým veľké problémy, bola „na koberčeku“ u riaditeľky aj vedúceho. Vyvolávali jej, že má uhradiť splátku, ale to vysvetlila. Ďalej žalobkyňa uviedla, že mala uzatvorené štyri zmluvy naraz, lebo potrebovali doložiť manželovi na auto. Vedela o tom, že podľa zmluvy má nárok na splátkové prázdniny, ale nevedela, že sa za to platí. Porušenie svojich spotrebiteľských práv vidí v tom, že jej neoznámili, že je tam tá služba, ktorú bude musieť platiť navyše.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy.

Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov.

10. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

11. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o úvere. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 15Csp/186/2017 - 80 zo dňa 16.10.2018 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 75,60 eura s poukazom na to, že zmluva neobsahovala dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti ako ani predpoklady pre výpočet RPMN, navyše údaj o RPMN nebol uvedený korektne. Uvedené malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Zároveň sa žalobkyňa úspešne domohla konštatovania porušenia spotrebiteľských práv tým, že dve zmluvné podmienky (poplatok za poskytnutie úveru a dohoda o poskytovaní služieb) boli vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky.

12. Pokiaľ teda ide o dôvodnosť žaloby vo veci samej súd poukázal na to, že úspech žalobkyne ako spotrebiteľa v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia aj určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je nespochybniteľnou skutočnosťou. Preto súd s poukazom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka na súde úspešne uplatnila porušenie práva, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Súd preto vyhodnotil nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle satisfakcie za to, že sa domáhala voči dodávateľovi na súde svojich práv ako dôvodný. Porušenie spotrebiteľských práv spočívalo v tom, že úverová zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa.

13. Zákon o ochrane spotrebiteľa v ust. § 3 ods. 5 veta posledná na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje iba, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. V danom prípade z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalovaný porušil práva žalobkyne tým, že zmluva o revolvingovom úvere nespĺňala všetky obsahové náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a z tohto dôvodu bola považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Porušenie spotrebiteľských práv bolo právoplatne judikované ako aj určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

14. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa (tak ako bolo súdom právoplatne rozhodnuté), súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti.

15. Súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne v tom smere, že výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť totožná s výškou priznaného bezdôvodného obohatenia a súčasne sa nestotožnil ani s požadovanou sumou 300 eur za určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Súd upriamuje pozornosť na to, že primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Odon 4597). Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo 652/2001, podľa

ktorého, cit: „Právni praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostiučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostiučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Primeraným finančným zadostiučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihladať iba na priznané bezdôvodné obohatenie, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

16. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadostiučinenie vo výške súhrnne 150 eur. Pri úvahe o výške priznaného finančného zadostiučinenia súd vychádzal z intenzity a rozsahu porušenia spotrebiteľských práv (neprijateľnosť zmluvných podmienok, absencia požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere) zohľadňujúc tiež časový aspekt závadného konania žalovaného, pričom žalovaný sa nijako nesnažil napraviť vadnú zmluvu napriek tomu, že o judikovaní neprijateľných zmluvných podmienok a nedostatku obsahových náležitostí zmluvy mal vedomosť aj z iných konaní. Možno preto zhodnotiť, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 150 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom. Súd na záver pripomenul, že inštitút primeraného finančného zadostiučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2016 zo dňa 24.05.2017). Z týchto dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 150 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

17. Pokiaľ išlo o námietku žalovaného v tom smere, že žalobkyňa si svoj nárok na primerané finančné zadostiučinenie mohla uplatniť v jednom konaní a nemusela podávať ďalšie dve žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadostiučinenia, súd uvádza, že predmetom konaní sp. zn. 9Csp/219/2019 a sp. zn. 11Csp/274/2019 bol nárok žalobkyne vyplývajúci z iných spotrebiteľských zmlúv, preto podanie samostatnej žaloby nemožno hodnotiť v tomto spore ako nenáležité.

18. Tento rozsudok včas podaným odvolaním, čo do I. vyhovujúceho a III. súvisiaceho výroku o trovách konania napadol žalovaný, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP (nepreskúmateľnosť, iná vada konania a nesprávne právne posúdenie veci). Odvolateľ tvrdí, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by priznanú sumu vo výške 150,-Eur ako primerané finančné zadostiučinenie odôvodňovali. Svoje tvrdenie opiera o tom, že aj keď súd prvej inštancie poukázal na neplatnosť dohody o poskytovaní služieb, avšak vo vzťahu k priznanému nároku nie je zrejmé, aké konkrétne súvislosti zvažil a na základe akých skutočností a ich posúdenia dospel k záveru o výške primeraného finančného zadostiučinenia v sume 150,-Eur. Rozsudok odvolateľ pokiaľ ide o výšku priznaného nároku považuje za nepreskúmateľný (nie je zistiteľná jediná skutočnosť, ktorú súd zohľadnil). Nie je preskúmateľné, z akých dokázaných skutočností súd vychádzal, vo vzťahu ku ktorým posudzoval primeranosť žalovaného nároku. V konaní nebolo zo strany žalobkyne tvrdené a ani preukázané, že na jej strane došlo k takým okolnostiam, ktoré vyžadujú priznanie zadostiučinenia. Priznanie náhrady trov konania žalobkyni je vzhľadom na priebeh konania a skutkové okolnosti v rozpore s účelom sporového konania, ak si žalobkyňa nespĺnila povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť. Súčasne uplatnil trovy konania.

19. Žalobkyňa navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť majúc za to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal všetkými relevantnými otázkami skutkového a právneho charakteru, čím svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Súčasne uplatnila trovy odvolacieho konania.

20. Iné podania strán dané neboli.

21. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale

nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP). Iná situácia je pri súvisiacom výroku o trovách konania, kde boli splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 CSP).

22. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

24. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v merite veci, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľ uvádzal v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

25. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 CSP zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

26. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie stranami tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver v merite veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmvaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto

nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné.

27. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP.

28. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

29. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie vecí, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

30. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP). Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

31. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaný sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie

nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel, čiastočne ju zamietol a prečo o trovách konania rozhodol ako rozhodol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

32. Za inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sa považuje procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manuálnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia.

33. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju čiastočne zamietol. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

34. Odvolací súd v prejednávanej veci potom dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

35. Preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci (l. výrok) ako vecne správny potvrdil

36. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie. Zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018 a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926).

37. Súd prvej inštancie síce správne priznal žalobkyni plnú náhradu trov prvoinštančného konania vychádzajúc z toho, že jej výška výlučne závisela od jeho úvahy, no vo výroku opomenul uviesť, že táto plná náhrada patrí žalobkyni iba z prisúdenej sumy. Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).